

Державна підтримка розвитку інвестиційної та інноваційної діяльності в аграрному виробництві має бути спрямована на: активізацію лізингової діяльності, скорочення обмежених фінансових ресурсів, сплату рентних платежів за певним графіком, спрощення умов і схем договорів, консолідацію інтересів держави та лізингових компаній, створення оптимальних економічних і правових умов, зниження ризику та підвищення економічної ефективності агропромислового комплексу; надання бюджетних позик, податкових пільг на інвестиції та субсидування відсотків за кредитами; пільгове оподаткування; розроблення загальнодержавної програми розвитку ринку сільськогосподарської техніки.

Реалізація цих пропозицій: підвищує інтерес до інвестицій у сільське господарство; підвищення інвестиційної активності сільськогосподарських підприємств; залучення інвестицій у пріоритетні сфери господарської діяльності, збільшувати виробництво конкурентоспроможної та наукомісткої продукції у всьому обсязі виробництва, розвивати інноваційні сфери діяльності та підтримувати відтворювальний процес у сільському господарстві.

Список використаних джерел:

1. Жадько К.С., Носова Т.І. Оцінка інноваційно-інвестиційного забезпечення безпеки підприємств та аграрного сектору України. *Подільський вісник: сільське господарство, техніка, економіка*. Випуск 33. 2020. С.146-156.

2. Кравченко М.В. Моніторинг інноваційно-інвестиційного забезпечення економічної безпеки аграрного сектору. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського*. Серія: Економіка і управління. Том 31 (70). № 2, 2020. С.207-211.

Annotation. It has been established that investments and innovations are considered as one system that is successfully developing and functioning, which includes economic revitalization, stabilization of agriculture and the agro-industrial complex as a whole, and contributes to ensuring food security of Ukraine. Investment and innovation activity in agriculture is related to the placement of financial and other resources in agricultural production and the use of innovations. It is recommended to evaluate the effectiveness of monitoring investment and innovation activities using a system of balanced indicators.

Keywords: investment and innovation activity, agricultural production, food security.

УДК 338.43:614.2:331.108.2

DOI 10.31521/978-617-7149-78-0-66

СОЦІАЛЬНІ АСПЕКТИ ГЛОБАЛЬНОЇ ПРОДОВОЛЬЧОЇ СИСТЕМИ ТА ЇХ ЗНАЧЕННЯ ДЛЯ БЕЗПЕКИ ПРОДОВОЛЬСТВА

Олійник Т.Г., канд. екон. наук, доцент

e-mail: oliinyktg@gmail.com

Миколаївський національний аграрний університет

Анотація. У роботі обґрунтовано актуальність дослідження соціальних аспектів глобальної продовольчої системи та їх значення для безпеки

продовольства. Проаналізовано вплив цих аспектів на безпеку продовольства та добробут населення. Особлива увага приділяється якості та безпеки харчових продуктів, включаючи стандарти, санітарні норми та інформаційну прозорість для споживачів.

Ключові слова: глобальна продовольча система, соціальні аспекти, якість, безпека, рівень доходів.

Продовольча безпека є однією з найважливіших проблем сучасного світу, що ставить перед суспільством складні завдання забезпечення стабільності та добробуту.

Враховуючи це, соціальні аспекти глобальної продовольчої системи відіграють ключову роль у забезпеченні безпеки продовольства, оскільки вони визначають доступність, якість та розподіл харчових ресурсів для всіх членів суспільства. Таким чином, поняття продовольчої безпеки розширюється, стаючи більш глибоким та комплексним, враховуючи не лише кількість продуктів на ринку, але й їх доступність для всіх верств суспільства [4].

Соціальні аспекти глобальної продовольчої системи є ключовими для забезпечення безпеки продовольства та створення стійкої та справедливої системи харчування. Ці аспекти враховують широкий спектр соціальних факторів, які впливають на доступність, якість та розподіл харчових ресурсів у суспільстві (Рис.1).

Соціальні аспекти включають в себе економічні, культурні та соціальні чинники, які визначають можливість людей отримати достатню кількість харчів для задоволення своїх потреб. Економічний статус, рівень доходів, доступність робочих місць та соціальні програми підтримки можуть впливати на доступність продуктів харчування для різних груп населення.

Якість та безпека продуктів харчування, цей аспект включає в себе стандарти якості та безпеки продуктів, рівень санітарії та гігієни, а також інформацію для споживачів щодо вмісту та складу продуктів. Вони є важливими, оскільки забезпечують споживачів харчовими продуктами, які відповідають встановленим нормам і не містять шкідливих речовин.

Рис.1. Соціальні аспекти глобальної продовольчої системи

Рівень санітарії та гігієни також важливий для забезпечення безпеки продуктів харчування. Ефективні санітарні та гігієнічні практики на виробництві та обробці харчових продуктів допомагають уникнути забруднення та поширення захворювань, зберігаючи продукти безпечними для споживання. Інформація про вміст харчових добавок, алергенів, поживної цінності та інших складових дозволяє споживачам обирати продукти, які відповідають їхнім потребам та вимогам.

Основні причини нерівності в розподілі харчових ресурсів включають різницю в доходах між різними верствами суспільства. Люди з вищим рівнем доходів мають більше можливостей придбати якісні та різноманітні продукти харчування, тоді як люди з нижчими доходами можуть бути обмежені у своїх можливостях. Додатковим фактором, що впливає на розподіл харчових ресурсів, є доступність до ринків та магазинів, яка може варіюватися в залежності від місця проживання та соціального статусу. Наприклад, у віддалених або менш розвинених районах може бути обмежений вибір продуктів та вищі ціни через недостатню конкуренцію на ринку. Це може ускладнювати доступ до якісних продуктів харчування для мешканців цих районів [2].

Недостатність харчування може призвести до розвитку різних хвороб та вад розвитку, таких як анемія, затримка росту та розвитку у дітей, а також інші серйозні проблеми зі здоров'ям. Крім того, дієта може призвести до ослаблення імунної системи та збільшити ризик розвитку інфекційних та хронічних захворювань. Тому, якісне та збалансоване харчування, що містить достатню кількість поживних речовин, вітамінів та мінералів, є ключовим для збереження здоров'я та підтримки фізичної та психічної витривалості. Крім того, розвиток

програм та ініціатив з підвищення свідомості населення щодо здорового харчування та забезпечення доступу до навчальних матеріалів про правильне харчування є важливими кроками у покращенні громадського здоров'я та добробуту.

Глобальна продовольча система повинна сприяти соціальній справедливості, забезпечуючи всім членам суспільства рівний доступ до харчових ресурсів. Це може включати заходи для захисту прав споживачів, підтримку місцевих громад та сприяння участі громадськості у прийнятті рішень щодо продовольчої політики.

Таким чином, врахування та вирішення соціальних аспектів у глобальній продовольчій системі є необхідними для побудови справедливого, ефективного та стійкого харчового ланцюга, який забезпечить безпеку продовольства для всіх населення світу.

Список використаних джерел:

1. Fanzo, J., Haddad, L., McLaren, R., & Marshall, Q. (2019). The Food Systems Dashboard is a new tool to inform better food policy. *Nature Food*. 2019. № 1(4), P. 243-246.
2. Popkin, B. M., Corvalan, C., Grummer-Strawn, L. M. Dynamics of the double burden of malnutrition and the changing nutrition reality. *The Lancet*. 2020. № 395(10217), P. 65-74.
3. World Health Organization. (2020). Food Safety. Retrieved from <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/food-safety>
4. Іваненко, О. М. Соціальні аспекти продовольчої безпеки в Україні: сучасний стан та проблеми. *Економіка та суспільство*, 2020. № 23, С. 35-42.
5. Коваленко, Н. В., Петренко, В. М. Соціальні аспекти глобальної продовольчої системи: виклики та перспективи для України. *Проблеми економіки*. 2019. № 4, С. 78-86.
6. Павленко, І. С. Роль соціальних аспектів у формуванні глобальної продовольчої системи: виклики для України. *Соціально-економічні проблеми і держава*. 2021. № 2, С. 54-62.

Summary: the paper substantiates the relevance of studying the social aspects of the global food system and their significance for food security. The impact of these aspects on food security and the well-being of the population is analyzed. Special attention is paid to the quality and safety of food products, including standards, sanitary norms, and informational transparency for consumers.

Keywords: global food system, social aspects, quality, safety, income level.